

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА**

**ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЛІТЕРАТУРНОЇ
ТВОРЧОСТІ ІМЕНІ АНДРІЯ МАЛИШКА**

“Затверджено”

На засіданні Приймальної комісії
НПУ ім. М. П. Драгоманова

Протокол № __ від «__» лютого 2020 р.
Голова Приймальної комісії
_____ Андрущенко В. П.

Рекомендовано

Вченою радою факультету української
філології та літературної творчості
імені Андрія Малишка

Протокол № 6 від «29» січня 2020 р.
Голова Вченої ради
_____ / Висоцький А.В.

Програма вступного фахового випробування

з дисциплін видавничо-редакторського циклу

**для громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства,
при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра
на базі здобутого
освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста**

галузь знань 06 Журналістика

спеціальність 061 «Журналістика»

освітня програма Видавнича справа та редагування

Київ – 2020

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма співбесіди з видавничої справи та редагування для здобуття ступеня *бакалавр* для осіб, які мають базову або повну вищу освіту, охоплює теоретичний матеріал з дисциплін редакторського циклу, а саме: основ видавничої справи та редагування, історії видавничої справи та редагування, технічного редагування, типології помилок, коректури, макетування і верстки.

Метою вступного фахового екзамену є визначення фактичної відповідності підготовки абітурієнта вимогам ступеня *бакалавр* та оцінювання його рівня науково-теоретичної і практичної підготовки.

Абітурієнт повинен:

- Знати передумови виникнення видавничої справи, пам'ятки рукописного книготворення, основні віхи розвитку друкарської справи та редагування.
- Уміти визначати основні напрямки видавничої діяльності та видів редагування, описати фахові обов'язки всіх фахівців галузі, структуру видавничої галузі, основні етапи підготовки видання до друку.
- Уміти характеризувати законодавчу та нормативну базу видавничої, редакторської, інформаційної діяльності.
- Характеризувати основні державні та галузеві стандарти й визначати невідповідність редагованого оригіналу чинним нормам.
- Знати типологічні ряди книжкових і періодичних видань, визначати тип видання відповідно до його змісту, читацького і цільового призначення, зазначати вид видання у вихідних відомостях видання тощо.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТА НА ВСТУПНОМУ ФАХОВОМУ ВИПРОБУВАННІ

За шкалою університету	Визначення	Характеристика відповідей абітурієнта	
		на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
0-99 балів	Низький	Абітурієнт не відповідає на запитання або не усвідомлює змісту питань. Відповіді не конкретні, не висвітлюють тему, містять істотні помилки, які свідчать про суттєві прогалини в знаннях програмного матеріалу. Відсутня логіка викладу, наявна велика кількість мовних помилок.	Обсяг виконання практичного завдання < 50%. Не всі помилки в коректурному відбитку помічені, зроблені правки хибні, неправильно використовуються коректурні знаки.
100-139 балів	Задовільний	Відповіді на питання білета мають фрагментарний, несистемний характер. Абітурієнт досить поверхово володіє знаннями, його відповіді рясніють неточностями, другорядними міркуваннями, що безпосередньо не стосуються запитань білета. Абітурієнт припускається мовних помилок.	Обсяг виконання практичних завдань – у межах 50-75%. Є помилки в зроблених у коректурному відбитку виправленнях чи у використанні коректурних знаків.

140-169 балів	Достатній	У відповідях на питання білета грапляються окремі неточності або помилки непринципового характеру. Абітурієнт демонструє розуміння матеріалу, вміння застосовувати теоретичні знання на практиці. У відповідях дотримана логіка викладу, мова відповіді літературна.	Обсяг правильно помічених і правильно виправлених помилок у коректурному відбитку >75 %. Одна – дві неістотні помилки залишилися не виправленими, є несуттєві хиби у використанні коректурних знаків.
170-200 балів	Високий	Абітурієнт дає правильну, повну і розгорнуту відповідь на питання білета, ілюструє теоретичні положення прикладами. Відповіді абітурієнта свідчать про розуміння матеріалу і знання основних поглядів учених. Виклад логічний і послідовний. Мова викладу літературна.	Обсяг правильно зроблених коректурних виправлень – 100 %. Усі помилки в коректурному відбитку помічені, виправлені правильно, коректурні знаки використовуються правильно.

Якщо абітурієнт під час вступного випробування з конкурсного предмету набрав від 0-99 балів, то така кількість балів вважається недостатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до НПУ імені М.П.Драгоманова.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів здійснюється кожним із членів предметної комісії окремо відповідно до критеріїв оцінки. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення оцінок відповідей абітурієнта кожним членом комісії. Бали (оцінки) вступного фахового випробування виголошує голова предметної комісії усім абітурієнтам, які брали участь у випробуванні після закінчення іспиту.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Посадові обов'язки редактора.
2. Визначення понять «редактор», «редагувати», «редагування», «видання», «видавництво».
3. Рукопис. Вимоги до подання рукопису до видавництва
4. Мета і завдання редагування.
5. Методи редагування.
6. Автор рукопису. Групи авторів за типом повідомлення, за майстерністю подання інформації, за обсягом тезаурусів, за переслідуваною метою, за ступенем самостійності готування текстів та за досвідом роботи.
7. Етапи роботи редактора над авторським оригіналом
8. Реципієнт. Групи реципієнтів за рівнем семантичної складності їх тезаурусів, за довільністю і мотивами сприймання, за можливістю сприймання текстів різної семантичної складності, за рівнем знань структури повідомлень, за професійним рівнем.
9. Види редагування.
10. Межі усунення помилок.
11. Межі втручання редактора в авторський оригінал.
12. Лінгвістичні норми редагування.
13. Сучасні орфографічні норми української мови і важливість їх дотримання під час редагування рукопису.
14. Сучасні лексичні норми української мови і важливість їх дотримання під час редагування рукопису.

15. Сучасні стилістичні норми української мови і важливість їх дотримання під час редагування рукопису.
16. Важливість дотримання психолінгвістичних норм у роботі редактора над авторським текстом.
17. Важливість дотримання етичних норм у роботі редактора над авторським текстом.
18. Визначення методів редагування. Формалізовані і неформалізовані методи редагування.
19. Важливість дотримання юридичних норм у роботі редактора над авторським текстом.
20. Класифікація методів виправлення. Метод заміни і метод вставлення.
21. Важливість дотримання Класифікація методів виправлення. Метод перероблення. Особливості його застосування.
22. Класифікація методів виправлення. Метод переставлення і метод вставлення.
23. Класифікація методів виправлення. Кон'юнктурне виправлення.
24. Класифікація методів виправлення. Метод опрацювання. Особливості його застосування.
25. Класифікація методів виправлення. Метод скорочення. Особливості його застосування.
26. Композиція рукопису. Види композиції.
27. Характеристика композиції підручника.
28. Поняття факту в редакторській практиці. Основні вимоги у роботі з фактами.
29. Причини виникнення фактичних помилок.
30. Перевірка фактичного матеріалу авторського тексту., які ставляться до редактора у роботі з цифрами і цитатами.
31. Логічні основи редагування текстів. Закони логіки і їх значення у роботі редактора над авторським оригіналом.
32. Причини виникнення логічних помилок.
33. Редакторська підготовка видань. Особливості редагування наукової літератури.
34. Редакторська підготовка видань. Особливості редагування підручників.
35. Редакторська підготовка видань. Особливості редагування текстів художньої літератури.
36. Редакторська підготовка видань. Особливості редагування текстів для дошкільнят і молодших школярів.
37. Редакторська підготовка видань. Особливості редагування довідкових текстів.
38. Редакторська підготовка видань. Особливості редагування газет і журналів.
39. Особливості верстання суцільних прозових текстів.
40. Особливості верстання віршованих текстів.
41. Особливості верстання драматичних текстів.
42. Коректура як навчальна дисципліна. Зв'язок коректури з іншими навчальними дисциплінами.
43. Посадові обов'язки коректора.
44. Зв'язок коректури з іншими навчальними дисциплінами редакторсько-видавничого циклу.
45. Необхідність коректурного прочитання рукопису.
46. Умови ефективної коректури.
47. Коректурне виправлення. Види коректурного виправлення.
48. Коректурні знаки видалення і особливості їх застосування.
49. Коректурні знаки для заміни літер і особливості їх застосування.
50. Коректурні знаки для заміни слів і речень і способи їх застосування.
51. Коректурні знаки переставлення і особливості їх застосування.
52. Коректурні знаки для шрифтових виділень.
53. Коректурні знаки для виправлення технічних дефектів складання.
54. Типи і методи коректорського читання.
55. Коректурний відбиток. Види коректурних відбитків.
56. Вимоги до коректурних відбитків.

57. Верстка. Види верстки.
58. Видавнича діяльність товариства «Просвіта».
59. Книжкова справа в Україні до прийняття християнства.
60. Перші українські друкарні. Походження та освітній рівень українських друкарів.

4. Для пільгових категорій осіб, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в НПУ імені М. П. Драгоманова за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.

5. СТРУКТУРА БІЛЕТА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

**Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Факультет української філології та літературної творчості
імені Андрія Малишка**

Ступінь: Бакалавр

Вступне фахове випробування

Галузь знань: 06 Журналістика

Спеціальність: 061 «Журналістика»

На базі ОКР: Молодший спеціаліст

Екзаменаційний білет № 4

1. Автор рукопису. Групи авторів за типом повідомлення, за майстерністю подання інформації, за обсягом тезаурусів, за переслідуваною метою, за ступенем самостійності готування текстів та за досвідом роботи.
2. Межі усунення помилок.
3. Виправити текст.

*Затверджено на засіданні Приймальної комісії НПУ ім. М. П. Драгоманова
Протокол № 6 від «29» січня 2020 р.*

Голова предметної комісії _____

/Висоцький А.В./

(Підпис)

(Прізвище, ім'я, по батькові)

6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Крайнікова Т. С. Коректура : підручник / Т. С. Крайнікова. – К. : Наша культура і наука, 2005. – 252 с.
2. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навчальний посібник. – Л. : Афіша, 2001. – 416 с.
3. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця, видавця : практичний посібник. – 2-ге вид., стереотипне / М. С. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, 2006. – 560 с.
4. Тимошик М. С. Історія видавничої справи : підручник. – 2-ге вид., виправлене. – К. : Наша культура і наука, 2007. – 496 с.

Додаткова література

1. Василюшин Д. В. Технологія набору та верстки : навчальний посібник / Д. В. Василюшин, О. М. Василюшин : за ред. О. В. Мельникова. – Вид. 2-ге. – Львів : УАД, 2011. – 272 с.

2. Губарець В. Редактор і переклад. Основи видавничої роботи з відтвореними текстами : навчальний посібник / В. Губарець. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. – 176 с.
3. Законодавчі та нормативні документи України у сфері інформації, видавничої та бібліотечної справи : тематична добірка: У 2 ч. / Уклад. Т. Ю. Жигун. – К. : Кн. Палата України, 2000
4. Іванов В. Ф. Техніка оформлення газети : курс лекцій : навч. посібник для студ. фак. журналістики. – К. : Знання, 2000. – 222 с.
5. Іванченко Р. Г. Літературне редагування / Р. Іванченко. – К. : Парламентське вид-во, 2004. – 368 с.
6. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навчальний посібник / А. О. Капелюшний. – Львів : ПАІС, 2005. – 304 с.
7. Літературне редагування : навч.-метод. посібник / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики ; [упорядник К. С. Серажим]. – К. : Паливода А.В. [вид], 2012. – 141 с.
8. Овчінніков В. Історія книги: Еволюція книжкової структури / В. Овчінніков. – Львів : Світ, 2005. – 420 с.
9. Овчінніков В. Історія книги: Становлення сучасного книгодрукарського мистецтва : навчальний посібник / В. Овчінніков. – Львів : Видавництво УАД, 2010. – 356 с.
10. Огар Е. І. Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки: Навчальний посібник для студентів вищ. Навч. Закл. / Е.І. Огар. Українська академія друкарства. – Львів : Аз-Арт, 2002. – 160 с.
11. Партико З. В. Галузеве редагування в засобах масової інформації : конспект лекцій. – Львів: Афіша, 2007. – 104 с.
12. Редагування довідкової літератури : навчально-методичний посібник / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; Ін-т журналістики; [упоряд. К. С. Серажим]. – К. : Паливода А. В. [вид], 2012. – 116 с.
13. Різун В. В. Літературне редагування : підручник для студ. фак-тів журналістики ун-тів / В. В. Різун ; М-во освіти і науки України. – Київ : Либідь, 1996. – 240 с.
14. Сава В. І. Основи техніки творення книги : навчальний посібник / В. І. Сава. – Л., 2000. – 128 с.
15. Сава В.І. Художньо-технічне оформлення книги : навчальний посібник [Текст] / В.І. Сава. – Львів : Оріяна-Нова, 2003. – 168 с.
16. Стандарти у поліграфії (Стандартизація у видавничій поліграфічній та пакувальній справі): навчальний посібник для студентів вищ. навч. Закл. / Уклад.: С. Ярема, В. Моргунюк, П. Пашуля, Б. Мамут. – К. : – Львів: [Університет «Україна»: ДП «УкрНДНЦ»: УАД: ХК «Бліц-Інформ»], 2006. – 312 с.
17. Теремко В. І. Видавництво-XXI. Виклики і стратегії : монографія / Василь Теремко. – К. : Академвидав, 2012. – 328 с.
18. Теремко В. І. Видавничий маркетинг : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів / В. І. Теремко. – К. : Академвидав, 2009. – 272 с.
19. Черниш Н. І. Українська енциклопедична справа: історія розвитку, теоретичні засади підготовки видань / Н. І. Черниш. – Львів : «Фенікс», 1998. – 89 с.
20. Ярема С. М. Технічне редагування : навч. посіб [Текст] / С. М. Ярема. – К. : Університет «Україна», 2007. – 304 с.